

ЮВІЛЕЇ

26 травня 2025 р. виповнилось 75 років від дня народження та 52 роки лікарської, науково-педагогічної та громадської діяльності завідувача кафедри травматології та ортопедії Дніпровського державного медичного університету, академіка національної академії медичних наук України, доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки та техніки України, Лауреата Державної премії України Олександра Євгенійовича Лоскутова.

О.Є. Лоскутов народився 26 травня 1950 р. в м. Кам'янське (Дніпродзержинськ). Після закінчення у 1973 р. Дніпропетровського медичного інституту працював лікарем-травматологом у 6-й міській клінічній лікарні м. Дніпропетровська. Починаючи з 1976 року вся подальша практична, науково-педагогічна, та громадська діяльність Олександра Євгенійовича пов'язана з Дніпровським державним медичним університетом, де він працював на посадах асистента, доцента, професора, а з 1991 року очолив кафедру травматології та ортопедії.

Коло наукових та практичних проблем, над якими працює Олександр Євгенійович, було і залишається дуже широким. Тема його кандидатської дисертації (1982 р.) була присвячена одній з актуальних проблем травматології – лікуванню множинних переломів та переломовивихів кісток стопи. Проблемі лікування ускладнень та наслідків пошкоджень гомілковостопного суглоба була присвячена докторська дисертація О.Є. Лоскутова «Хірургічне лікування застарілих ушкоджень гомілковостопного суглоба», яку він успішно захистив у 1991р. О.Є. Лоскутов запропонував різні методики та технології реконструктивно-віднов-

лювальних та стабілізуючих операцій на гомілковостопному суглобі. Вагомим досягненням є проведене ним клініко-біомеханічне обґрунтування конструкції ендопротезу гомілковостопного суглоба, що дозволило вперше у світовій практиці виконати успішне безцементне ендопротезування гомілковостопного суглоба. Саме при вирішенні завдань ендопротезування гомілковостопного суглоба були створені передумови для подальших розробок у галузі ендопротезування суглобів інших локалізацій. З його ініціативи на базі обласної клінічної лікарні ім. І.І.Мечникова (м. Дніпро) у 1991 р. міністром охорони здоров'я Ю.П. Спіженком відкрита перша в Україні спеціалізована клініка ендопротезування, а у 1996 р. засновано базисний курс професора О.Є. Лоскутова, який пройшли більше ніж 350 ортопедів з різних регіонів України, що дозволило широко впроваджувати ендопротезування кульшового та колінного суглобів в Україні. Маючи колосальну працездатність і широкий спектр наукових інтересів та ідей, професор О.Є.Лоскутов розробив і запропонував цілу серію апаратів для черезкісткового остеосинтезу при патології кисті і стопи. А також удосконалив і обґрунтував оригінальні реконструктивно-відновлювальні операції при патології опорно-рухової системи. Йому вдалося об'єднати інтереси вчених з різних галузей, завдяки чому проводяться оригінальні дослідження в галузі біомеханіки, матеріалознавства, регенерації кісткової тканини, розробки конструкції для занурювального остеосинтезу та ендопротезування.

Понад 40 років ювіляр займається проблемою розвитку вітчизняного ендопротезування. О.Є. Лоскутов є автором національної програми України з ендопротезування кульшового суглоба, ним розроблено та впроваджено у промислове виробництво та широку клінічну практику різноманітні конструкції модульних ендопротезів кульшового суглобів системи «ОРТЕН», плечового ліктьового суглобів, кисті та стопи. Завдяки цим розробкам Україна стала восьмою країною у світі, в якій освоєно виробництво власних ендопротезів. За значний внесок у розвиток проблеми ендопротезування Олександр Євгенійович у 1996 р. удостоєний Державної премії України, а у 1998 р. – звання Заслуженого діяча науки і техніки України. За суттєвий внесок у розвиток інтеграції

медицини та технічних наук у 2009 році О.Є. Лоскутов був обраний почесним доктором Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара, а у 2010 році – заступником голови Ради Придніпровського наукового центру НАН України.

У 2012 році Олександр Євгенійович обраний членом-кореспондентом, а у 2016 р. – академіком НАМН України. Окрім того, він виконує велику громадську роботу – член Президії асоціації ортопедів-травматологів України, голова Дніпропетровського обласного товариства ортопедів-травматологів.

О.Є.Лоскутов – відомий вчений, висококваліфікований ортопед-травматолог, володіє широким арсеналом сучасних консервативних та оперативних методів лікування хворих із захворюваннями та ушкодженнями опорно-рухової системи. За плечима відомого хірурга понад 15000 особисто виконаних операцій найбільшої складності. З аналізом власного досвіду він неодноразово виступав із доповідями у Німеччині, США, Канаді, Італії та інших країнах. Визнанням Міжнародного авторитету проф. О.Є. Лоскутова стало обрання його в 2008 р. почесним членом-кореспондентом товариства ортопедії та ортопедичної хірургії Німеччини. Почесний професор низки вітчизняних та зарубіжних університетів.

Завдяки його міжнародному авторитету у 2009 році Україна була першою, з пострадянських країн, обрана до складу Європейської Федерації Асоціацій ортопедів-травматологів (EFORT), а О.Є. Лоскутова обрано Національним делегатом цієї організації. До того ж Олександр Євгенійович – висококваліфікований наставник фахівців ортопедів-травматологів, у тому числі з різних країн світу (Палестина, Йорданія, Ліван, Сирія, Індія, Нігерія, Ангола, Судан, Китай).

Професор О.Є. Лоскутов є автором 646 наукових праць, 11 монографій та 39 патентів на винахід, 22 авторських свідоцтв. Під його керівництвом виконано 3 докторських та 22 кандидатських дисертації.

Від початку бойових дій на сході країни у 2014 році колектив кафедри та клініки ортопедії та травматології обласної лікарні ім. І.І. Мечникова на чолі з академіком О.Є. Лоскутовим був задіяний у наданні допомоги постраждалим із зони бойових дій. Силами співробітників кафедри, лікарів клініки, інтернів, клінічних ординаторів було сформовано 11 мобільних травматологічних бригад з надання допомоги пораненим, створено центри у містах Павлоград, Дніпропетровськ, Новомосковськ. За ці роки в обласній лікарні надано допомогу понад 3000 пораненим, а у клініці ор-

топедії прооперовано понад 700 осіб. Починаючи з травня 2014 р. з ініціативи академіка О.Є. Лоскутова, спільно з суміжними та військовими фахівцями було організовано та проведено численні науково-практичні конференції з організації допомоги при бойових ушкодженнях. Ці заходи проводились у різних регіонах України за участю співробітників кафедри та клініки. Також академіком О.Є. Лоскутовим та співробітниками кафедри були розроблені стандарти матеріального забезпечення допомоги при вогнепальних переломах та інших бойових ушкодженнях кінцівок, запроваджено тактику ВАК-терапії, органозберігаючих та реконструктивно-відновлювальних операцій.

3 травня 2014 р. вольовим рішенням академіка НАМНУ проф. А.Є. Лоскутова відновлено викладання військово-польової хірургії на кафедрі для студентів 5 курсу. На додачу, з його ініціативи, прочитано цикл лекцій присвячених бойовій та мінно-вибуховій травмі для практикуючих лікарів та лікарів-інтернів.

Початок повномасштабної агресії в лютому 2022 року був переломним моментом в повсякденній праці академіка О.Є. Лоскутова. Починаючи з цього часу вся його професійна і громадська діяльність була направлена на пошуки шляхів надання та покращення допомоги постраждалим громадянам і воїнам Збройних сил України. В період 2022-2023 років він особисто приймав участь в організації та супроводженні гуманітарних конвоїв з Німеччини, Австрії, Польщі. Попередньо академіком була проведена активна робота, щодо залучення громадських організацій країн партнерів при участі наших колег ортопедів з цих країн. Завдяки плідній праці цільову допомогу отримали лікарні міста: обласна лікарня ім. Мечникова, 6 міська лікарня, 16 міська лікарня та інші.

Всередині 2023 року в складних матеріально-технічних умовах академік О.Є. Лоскутов організував повну зміну локації основної бази кафедри травматології та ортопедії. В стислі строки кафедра отримала нове обличчя на базі університетської лікарні Дніпровського державного медичного університету. Була збудована нова інфраструктура кафедри, проведено оновлення матеріально-технічної бази, ремонту учбових приміщень.

Не збавляючи темпів, одночасно с цим академік О.Є. Лоскутов продовжує активну практичну діяльність. Проводить оперативні втручання, консулює військових та цивільних громадян, налагоджує та підтримує зв'язки з колегами зза кордону. Одним з напрямків цієї роботи було реалізовано в організації технічно-методичного забезпечення протезного заводу в Дніпропетровській області. В

тісній праці з співробітниками цього підприємства було налагоджено етапи виробництва сучасних протезів кінцівок, запропоновані вдосконалення до методик лікування ускладнень ампутаційних кукус, запроваджені новітні технології реабілітації після протезування.

Прикладом своєї щоденної праці, свого досвіду Олександр Євгенійович надає натхнення молодому поколінню українських лікарів-інтернів – майбутніх ортопедів-травматологів.

Ортопеди-травматологи України, кафедра травматології та ортопедії Дніпровського медуніверситету, співробітники університетської лікарні, колеги та учні пишаються тим, що багато років

працюють пліч опліч із Олександром Євгенійовичем Лоскутовим – вченим, наукові ідеї якого знаходять продовження в дослідженнях його учнів і послідовників. Щиро вітаємо ювіляра, бажаємо міцного здоров'я, творчої наснаги, невичерпної енергії для нових наукових пошуків і перемог на благо нашої квітучої України!

**Асоціація ортопедів-
травматологів України
Дніпропетровська обласна
асоціація ортопедів-травматологів
Колектив кафедри травматології
та ортопедії Дніпровського**